

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Poșta pe an . . . . . 4 cor. 40 bani.
Pe jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
Europa, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia” N. Neitzer, Sibiu

Foaie politică.

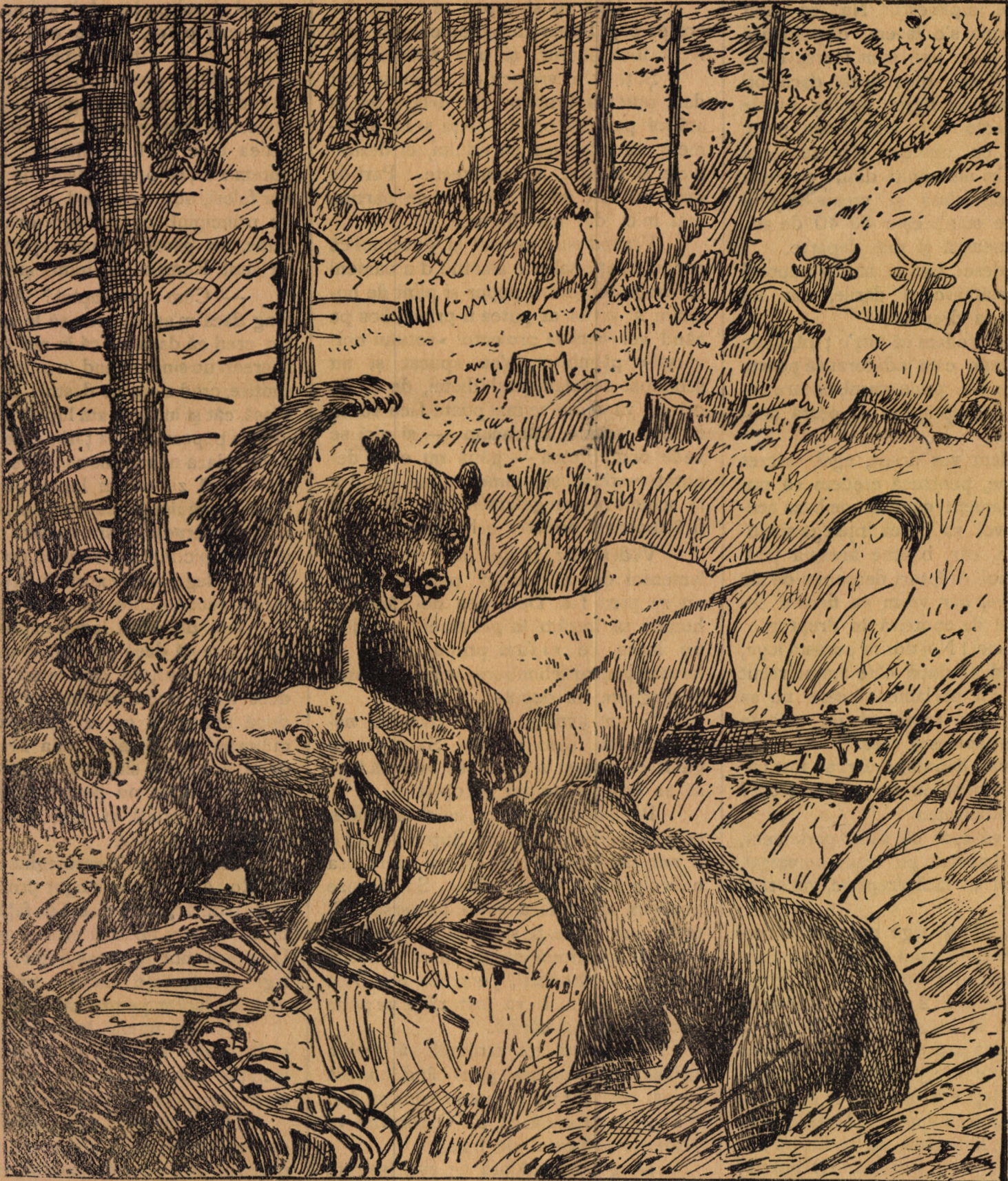
Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:

se primesc la biroul administrației, (str. Măcelarilor nr. 12).

Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oraă 12 bani a treia-oraă 10 bani.

Urși în munții noștri.

În mândri noștri Carpați, cu păduri străvechi și poieni drăgălașe să ivesc din când în când vara, spaima oamenilor și vitelor mănate la pășunile de munte, urșii, cele mai temute fiare la noi și fac pagube în cirezile de vite.

Așa s'au ivit de câtăva vreme în muntele Gropan din ținutul Hașigului, doi urși puternici, cari atacă vitele și turmele de oi,

iar păstorii, cu toate silințele lor, nu i-au putut răpune, ba în urmă s'au înfricat și ei de fiarele prădalnice.

Zilele aceste ieșind din bârlog ziua mare, au atacat o cireadă de vite și prinzând un bou, l'au sfâșiat de viu.

Păstorii au făcut un tărăboiu uriaș, au dat chiote și au puscat asupra lor, dar toate

aceste n'au folosit nimic. »Moș Martini« habar n'au avut și nu s'au depărtat, până ce nu s'au îndopat bine din carnea bietului bou sfâșiat.

Acum a pornit în munți o societate mare de vânători să răpuie fiarele primejdioase.

Chipul nostru ne arată, cum urșii sfâșie boul, căzut în ghiarele lor.

Din vorbirea deputaților noștri.

— Din vorbirea dep. Dr. Iuliu Maniu. —

Ca întregire a rapoartelor despre adunările populare de alegători, vom da unele vorbiri de-ale deputaților noștri, mai pe scurt sau spicuri din ele. Sunt frumoase, încurajatoare și de mare preț aceste vorbiri. Una din cele mai frumoase a fost vorbirea dlui Dr. Iuliu Maniu, rostită la Vinț. Dânsul vorbește chibzuit și totuși însuflețitor. După ce mulțamește alegătorilor pentru încredere, cuvântează astfel mai departe:

»Am zis și anul trecut, că ași fi foarte fericit să vă aduc veste bună, să vă întimpin cu glas de izbândă; însă știți D-Voastră, că numărul nostru nu e așa de mare, cât să răzvim așa de curând, și tot așa de bine știți, că suntem hotărâți să luptăm pentru binele țării și al neamului românesc.

E ușor să zici aceste cuvinte, dar e greu să le implinești. Nu, că doar n'am avea voia s'o facem, ci pentru că pedecile ce ni-se pun sunt foarte mari.

Ce ar fi mai bine decât dacă toți din sfatul țării ar lupta pentru binele țării. Însă acolo cea mai mare parte sunt numai cu numele reprezentanții poporului. Cei mai mulți dintre ei vreau stăpânirea de clasă și vreau ca răul sistem ce ne stăpânește de 40 de ani, să ne stăpânească și mai departe.

Ei gândesc: facă-și numai poporul cătănia și plătească-și dările, dar nu râvnească și la drepturi.

Noi însă credem că într-o țară, unde fiecare cetățean este îndatorat să poarte greutățile ce i-le pune statul, fiecare cetățean are îndreptățirea să ceară aceleași drepturi.

Pretindem vot drept, egal, secret după comune, pentru că credem că numai un parlament compus pe baza acestui fel de vot va putea înțelege și vindeca nevoile, cari bântue această țară. Nu cerem noi drepturi deosebite de ale altor popoare, dar vrem ca fiecare cetățean să fie deopotrivă în drepturi.

Dragii mei! Noi dorim această lege, pentru că vedem după câte am petrecut în dietă că un parlament, care nu se bazează pe votul universal nu este în stare să mulțamească țara.

Uitați vă: deputații cari au fost trimiși în parlament cu noi ce-au făcut? Ne-au luat libertatea.

Ca să vă arăt că acest parlament, care nu se bazează pe votul universal, nu e capabil să facă dreptate, voi arăta câteva pilde.

— Cea dintâi lege pe care a trebuit s'o facem în anul trecut a fost regularea relațiilor noastre cu Austria. Majestatea Sa are 2 țări sub stăpânirea Sa (Trăiască Majestatea Sa!) Aceste 2 țări se sfătuiesc împreună cum ar putea-o duce mai bine în greutatea veșii: împreună se târguesc care cât să dea pentru acoperirea trebuințelor. Acuma, când a fost să se hotărască ce să fie, s'a hotărât tot în contra noastră. Deputații, cari înainte se băteau în piept că nu dau nimic, au dat mai mult ca înaintașii lor, mai mult cu 2%, adică cu suma de 9—10 milioane la an.

Deci întâiul pas ce l-au făcut în anul acesta a fost să ne puie sarcini nouă în cărcă. Vezi bine noi am luptat din toate puterile noastre; am zis, că dacă nu putem mai puțin, să dăm barem tot ca până acum.

Ce cugetați, că dacă ar fi toți aleși de popor ar fi fost gata să deie mai mult? Ei, dar știți D-Voastră, că s'aleg mai mult slujbași, cari nu dau față cu alegătorii.

— Al doilea lucru, prin care a dovedit parlamentul în ăst an că nu are adevărata înțelegere pentru lipsele poporului, este legea despre accisul vinarsului.

Știți D-voastră că noi cu toții luptăm împotriva vinarsului. Îți ruinează punga, sănătatea și omenia. Dar știți că în anumite ocaziuni nu se poate încunjura și că multe comune au venit mare din prune.

Acum ei, ca să impedece lățirea beției ce au făcut? Au ridicat darea cu nu mai puțin decât 50 de bani, prin creace s'au iestinit prunele și mulțimea de oameni cari se susțineau din ele, sunt păgubiți.

— Dar nu s'a oprit nici aici lucrarea păgubitoare a parlamentului, ci a făcut încă lucruri și mai stricătioase.

Știți că în vremea de acum nu atât dela puterea brațelor, cât dela a minții atârână puterea omului. Așa și în parlament nu mărima partidului, ci destoinicia și curajul lui hotărăște. Partide mari au fost adese învinse de partide mai mici, dar mai harnice.

Văzând parlamentul și guvernul că partidul naționalist e alcătuit din oameni cu dragoste pentru popor și plini de hotărâre și astfel ar putea fi primejdios pe când vor veni la proiectul »votului universal« păgubitor, s'au apucat și au schimbat regulamentul dietei, de să fie ori ce va fi nu se mai poate face vorbă ca mai înainte. Până acum — și aici se vede nedreptatea — până nu erau deputați naționaliști nime nu se gândea la schimbarea regulamentului, ba s'ar fi împotrivit oricărei schimbări.

Vedeți dar, dragii mei, că în parlamentul de azi lucruri pentru popor nu se prea fac. De aceea noi când am hotărât să intrăm în parlament, cel dintâi lucru ce ni-l'am propus a fost să lucrăm pentru schimbarea legii privitoare la alegerea de deputați.

Și am avut și avem bucurie ne-spūsă, când știm că Mai. Sa e de un gând cu noi și a cerut ca această lege să se facă în timpul apropiat.

Dar cei dela guvern, cei dela conducerea dietei nu prea vreau. Știți că acum a 3 ani când ne-ați trimis, am mers așa cu voie bună, fiindcă Mai. Sa dăduse porunca să se facă votul universal. Și totuși cei chemați să l facă nu l-au făcut nici azi, pentru că nu vreau să apuce și poporul la drepturi, pentru că li e frică cumcă poporul li va mătura și va pune oamenii săi la cărmă.

Noi ne-am tot străduit să-i silim să facă votul universal, până când în urmă noi și mai câț va l'am constrins pe Andrássy să promită că pe Ostromvrie va prezenta proiectul de lege.

Dragii mei! Afară de cele înșirate multe năcazuri ne-au mai bătut în anul acesta.

Știți D-Voastră, că un om singur fie el oricât de voinic ispravă mare nu poate face și că isprava va fi cu atât mai mare cu cât vor fi mai mulți împreunați. Omenimea, întregă a ajuns la convingerea, că numai așa se poate lucra cu folos pentru binele poporului, dacă se împreună mai mulți și chibzuesc și lucră

la olaltă. Dreptul acesta de întovărășire e atât de natural, încât nimărui nu i-a venit în minte să-l oprească.

Poporul român a hotărât și el să-și formeze partid național român. Partidul național român de 60 de ani există. Din 1848 lucră cu mai mult sau mai puțin rezultat. Dacă partidul național român, la care aparține cu trup cu suflet orice om născut Român, n'a ajuns la mult, de vină este lipsa lui de organizare.

Ce a fost mai natural, decât ca clubul deputaților să se silească să organizeze partidul așa, încât fiecare Român, fie el în cel mai ascuns colț de cătun, să știe cum merg și cum ar trebui să meargă treburile.

Și, fraților, ceea ce nimărui nu i s'a denegat, nouă, Românilor ni s'a denegat. Am exmis patru oameni ca să puie la cale organizația. Dar ce s'a întâmplat? Guvernul și poliția i-a pârît și i-au pedepsit pe acești patru, dintre cari pe doi îi vedeți aici de față (Brediceanu și Săciu). Ne-am rid cat glasul în parlament, de unde se aude în lumea întregă și am protestat împotriva acestui regim de opresiune. Vom vedea care va fi rezultatul. Dar atâta putem zice, că orice măsuri de opresiune vor folosi, noi nici când nu ne vom lăsa de principiul, că noi toți formăm o națiune, un partid, la care aparțin toți cei ce sunt Români cu inima și cu gândul.

— Cum am luptat? Ar fi prea lung dacă m'ași încerca să le spun toate. Eu cred că dacă zic că în noi toți a fost în creeri un singur gând, în inimă o singură simțire, cred c'am zis destul: că noi atât acasă, cât și în dietă am luptat pentru întărirea poporului și a țării, care nu poate fi tare, dacă neamurile se sfășie între sine.

Dacă zic că am luptat pentru întărirea neamului românesc, acesta e lucru mare, pentru că în țara noastră nu se respectează nicilegi inarticulate, ne-cum să se fi făcut legi, cari exprimă drepturi naturale recunoscute de toate popoarele.

Iată de pildă legea naționalităților, care zice că dacă o slujbă e de a se încredința cuiva, nu este iertat să se facă deosebirea după naționalitate, ci numai după minte. Și ce se întâmplă? Cele 3 milioane de Români abia avem câțiva de-ai noștri în slujbele noastre. Și am dori să-i avem nu pentru că ei să aibă pită, ci pentru că ei mai bine cunosc lipsurile poporului.

Uitați-vă într-o varmeghie cu 80,000 de Români nu e un singur pretor (solgăbirău) român, afară de cel de față. Aceasta numai în țara noastră se mai pomenește. De aceea noi în această țară, unde nici legi sancționate nu se țin, am avut mult de luptat pentru ca legile să se țină.

Dar nu numai la asta vă uitați ci și la școlile române, la biserică, la societățile culturale și veți vedea că nu este dreptate în țara aceasta.

Dacă cineva ar zice că ba da, este, eu i-ași spune două lucruri: 1, pentru ce poporul care poartă spada și pușca și plătește dările, stă îndărăt cu limba lui, pe când cel cu altă limbă șede la masă? Scrisoarea trebuie s'o bagi în ungurește. (Aici e întrerupt de reprezent. autorit. polit.)... Eu fiind avocat știu legile. Eu cunosc legea din 1868...

(Pretorul face obserarea, că se primesc scrisori și în limba românească)
(Maniu: Dl pretor spune că primesc scrisori și în limba română; vă

Invit să înaintați de acum încolo scri-sori numai în limba românească).

... Priviți fraților, te duci la gară și ceri un bilet în limba ta, te duci la judecătorie, la perceptorie...

(Vorbitorul e amenințat cu detragerea cuvântului).

... Ați văzut fraților, cu ce greutate am luptat în casa țării. Noi vom lupta și pe mai departe și vă chemăm și pe dumneavoastră la luptă.

Fraților! ca un popor să meargă înainte în treburile economice, politice, e de lipsă să aibă drepturi destule, e de lipsă să poată pune oameni de aceia în fruntea țării, în comitate și comune, cari au dragoste și atragere către popor. Pentru asta e de lipsă: 1) Să se respecte limba poporului. 2) Să aibă poporul drept de vot. Pentru asta am pus noi și punem așa mare preț pe acest punct din programul nostru. Și ar fi ușor, dacă ar vrea-o asta toți cei din parlament, dar sunt partide, cari n'o voiesc asta. Maiestatea Sa însă o vrea și o vrem noi, și astfel a fost silit Andrássy să promită că va prezenta proiectul în Octombrie. Eu cred că nu poate fi rău, fiind că Maiestatea Sa îl vrea bun și eu cred că guvernul nu se va putea feri dinaintea voinței Maiestății Sale.

Dar se poate întâmpla să nu fie după inima noastră. Ce va fi atunci?

Dacă va fi bun, îl vom primi cu amândouă mâinile, dacă nu va fi bun, vom lupta din toate puterile împotriva lui.

Iubiților! Poporul român luptă de zeci, de sute de ani și fără vot, și azi stăm tari, stăm dornici de luptă pentru înaintare. Chiar și dacă nu vom căpăta câte voturi ni-se cad, vom merge înainte. Dacă se va întâmpla să nu fie după dreptate și după placul nostru, vom lupta ca să se schimbe, până ce în această țară va domni dreptatea, egalitatea și frățietatea.

Fraților! Dar nici legea asta nu va face să sboare puil fript în gură, ci ea ar fi numai ce este plugul bun în mâna plugarului. Vom putea să luptăm mai ușor pentru a scoate la biruință fii neamului nostru, cari să apere și îndrepteze cuminte poporul român și celelalte popoare din țară.

Noi avem un singur principiu: dreptate, egalitate, frățietate, și suntem convinși că numai acea țară va înflori, unde acest principiu va înflori. Ne-o mărturișește asta chiar și poporul maghiar. Și de aceea noi pentru realizarea votului universal vom lupta alături cu toate popoarele conlucuitoare, chiar și cu cel maghiar.

Iubiților frați! Eu cred că d-voastră pricepeți gândul meu, pricepeți și ceea ce nu iese din gura mea. E destul să ne privim din ochi și știm ce dorim. A, dacă ar fi să spun tot ce dorește inima mea când mă uit și mă delectez în fața d-voastră! Dacă ați crede așa cum cred eu în sfințenia sentimentului românesc, n'ar fi lipsă să mai zic nici un cuvânt...

Eu cred că toți românii sunt uniți la luptă pentru dreptate.

Eu cred că prin asta am spus ce doriați să știți.

Vă mulțimesc că m'ați ascultat venind într'un număr așa frumos. Semnele de iubire arătate față de mine și de colegii

mei mă fac să cred că d-voastră țineți cu sfințenie la steagul partidului național român. Vă rog să credeți în mine, până voi pași pe calea bună. Când voi părăsi-o, părăsiți-mă. Până atunci vă rog de încredere și iubire, căci fără acestea nu se poate duce o luptă. Pentru că noi când simțim, că puterile ne părăsesc, ne gândim la dragostea și încrederea d-voastră, și asta ne dă puteri.

Vă mulțimesc, iubiților, și vă rog să spuneți sănătate și voie bună la toți ai d-voastră.

Sibiu, 4 Sept. n.

Limba de propunere a regelui. Direcțiunea gimnaziului reformat din Orăștie a pretins anul școlar trecut dela catecheții români, protopopii V. Domșa și Dr. Frențiu să propuie școlarilor români religiunea în limba ungurească. Catecheții, provocându-să la faptul, că limba bisericilor noastre e cea românească, n'au împlinit cererea șovinistă și au cerut îndrumare dela Consistoare. Consistoarele au reclamat la guvern și hotărârea »înțeleptului« Apponyi a sosit zilele aceste. Catecheții au drept să predea în românește numai acele părți, cari stau în legătură cu liturgica (Rugăciunile, Catechismul) iar celelalte părți (Istoria bisericească, dreptul bis. etc.) sunt obligați a le propune ungurește.

Apponyi vrea să-și înfigă ghiarele și în trebile noastre bisericești. Credem, că Consistoarele nu vor lăsa lucrul într'atâta, — e prea mult!

Deputații în mijlocul poporului. Afară de adunările populare amintite în nr. trecut s'au mai ținut adunări în Otlaca (comit. Arad) și Săliște, ambele imponente. În Săliște au vorbit vrednici deputați Maniu, Vaida și Vlad, apoi Dr. Nic. Comșa etc. În miile de oameni adunați domnea o însuflețire uriașă. S'a votat încredere deputaților și s'au luat hotărâri ca în celelalte adunări.

Bülow și Sturdza. Primministrul României Sturdza a fost zilele aceste în Nor-derney, unde a avut o întrevedere cu cancelarul german Bülow. Cei doi bărbați de stat au avut o sfătuire lungă împreună, căreia îi să dă o mare însemnătate politică.

In lipsa de nutreț.

— Fân și paie de vânzare. —

Economul Harfaș Irimie din Velcher (Mezővelké, p. u. Mezőtúcs) face cunoscut, că are de vânzare 20 de cară de paie și 5 cară de fân. Fân și paie să afle și la alții în Velcher. A să adresa la Irimie Harfaș.

*

Fân de vânzare (40—50 cară) să afle în Cincul-marc. A să vedea inseratul din nr. de azi.

Adunarea dela Oravița.

— Adunarea societății pentru fond de teatru românesc. —

Adunarea anuală a societății noastre teatrale s'a ținut, cum știm, în Oravița (Bănat) la Sântă Mărie, 28 și 29 August c. Este a treia oară, că aceasta societate își ține adunarea la Oravița. Și aceasta adunare a fost una din cele mai isbutite, atât în privința rezultatului moral, cât și material. Au fost mărețe și înălțătoare și serbările, la aranjarea cărora au contribuit și țărănimea noastră din Bănat.

Sosirea comitetului.

Membrii din comitet, împreună cu alți oaspeți, au sosit la Oravița. Joi sara, în 27

Aug. fiind primiți la gară de mult public ales și de cele două coruri românești din Oravița. Corurile i-au primit cu cântări, iar în numele Oravițenilor i-a salutat prot. V. Poruț, la care a răspuns membrul din comitet dl V. Goldiș, care a condus adunarea, viceprezidentul Virgil Oniț fiind împedecat de-a merge la Oravița. Intrarea oaspeților a fost triumfală, casele din ulițele pe care au intrat erau iluminate și împodobite cu flori și covoare, iar de pe dealurile împrejmuitoare răsunau neconținut treascurile. După sosire publicul s'a întrunit la așa-numita »sara de cunoștință«, unde s'a petrecut vesel.

Ziua întâiu.

Vineri, în ziua de Sântă-Mărie, după slujba D-zeiască, s'a deschis prima ședință prin dl Vas. Goldiș, cu o frumoasă vorbire. A accentuat, cum Iosif Vuican a întemeiat aceasta societate, având credința în reușita ei și iată, că el nu s'a înșelat. S'a cetit apoi vorbirea de deschidere a dlui viceprez. Oniț o vorbire avântată, în care să arată dezvoltarea societății și problemele (scopurile) ei. După aceasta dl Dr. Cornean salută adunarea în numele »Asociațiunii«, iar Dr. M. Groșșan în numele Românilor oravițeni. Să prezintă apoi raportul comitetului, din care dăm mai la vale un extras. Să aleg comisiile obicinuite, iar la sfârșit dl Dr. Valer Braniște a ținut o conferință despre »Muzica și jocul poporului român în veacul XVI. și XVII.«

După amezzi a fost banchet, apoi petrecere populară și sara concert, dat de corurile bănățene. Despre aceste din urmă vom da amănunte în nrul viitor. Aci amintim numai, că ele au avut reușită strălucită.

Ziua a doua.

În ședința de a doua zi, Sâmbătă, s'au desbătut propunerile comitetului și alte afaceri și apoi s'au luat hotărâri.

Punctul I. a fost alegerea de preșident. La propunerea dlui Em. Ungarian să alege cu aclamare de preșident dl Dr. Ioan Mihai dela Orăștie. O alegere foarte bine nimerită.

Socotelile comisia le-a aflat în bună rânduială. Adunarea le apoabă și votează budgetul anului viitor.

Dr. I. Roșu prezintă listele de membrii noi, arătând că taxele membrilor noi înscriși întrec suma de 7000 cor. Să ia la plăcută cunoștință acest frumos rezultat.

În legătură cu raportul comitetului și la propunerea dlui Dr. Val. Braniște adunarea ia 15 alte hotărâri pentru înaintarea societății și scopurilor ei, precum: ia la cunoștință angajarea dlui Bănuțiu, comitetul să-și angajeze un local statornic (cancelarie), unde să fie biblioteca și archiva etc. votează anumite sume pentru editarea de melodii (ari) populare, decretează întemeierea de »comitete filiale«, cari să lucre în interesul societății etc.

După aceste dl Bănuț a cetit disertația s'a: »Rolul artei noastre«, apoi dl Goldiș prin cuvinte frumoase închide adunarea.

După amezzi și sara s'au dat două concerte, împreunate cu două reprezentații teatrale, conduse una de dl Bănuț și cealaltă de dl Z. Bărsean. Cu aceste frumoasele serbări au fost încheiate.

*

Raportul general

Din raportul general al comitetului, prezentat adunării generale din Orașuța, dăm următorul extras:

Comitetul face mai întâiu o mică dare de samă despre adunarea din Cohalm, ținută în Noemvrie a. tr. Arată, că cu toate greutatele adunarea a avut isbândă morală frumoasă.

În ședințele ce le-a ținut comitetul, 8 la număr, s'au luat măsurile de lipsă pentru înaintarea societății. La formarea unei trupe teatrale nu ne putem gândi nici acum și astfel comitetul și anul acesta a lucrat pentru sporirea fondului și pregătirea terenului pentru teatru. Spre scopul acesta din urmă s'a aflat de bine a angaja un artist, care să conducă mișcarea teatrală, organizând și instruirea trupelor de diletanți. Astfel a fost angajat, ca director artistic al societății dl Aurel Bănuț, cum am amintit în nrul trecut.

Un bun serviciu a adus cauzei acesteia — să spunem în raport — și dl Zaharie Bârsan, cu doamna sa, prin turneurile sale artistice. Comitetul apreciând aceasta activitate a d-lui Bârsan l'a ajutat și anul acesta, de la ultima adunare generală încoace, cu 1500 coroane.

Vorbirile rostite de neuitatul prezident, Iosif Vulcan s'au adunat și copiat și să vor da la tipar.

Societatea a avut doi stipendiați, pe dnii Aurel Bănuț la conservatorul din București și Ionel Crișan în Viena, apoi a ajutat pe dl Nic. Băilă la București. Dl Bănuț și Băilă au sfârșit învățătura la conservator și așa a mai rămas stipendist al societății dl Crișan.

Avea societății a fost în 30 Iunie c. de 434,318 cor. 84 bani. Ea să afle depusă la filiala »Albinei« în Brașov.

Numărul membrilor este tot cam același, ca în anul trecut: fundatori 78, pe viață 114, ordinari 235 și ajutători 18, adică în total 445. Un număr cam mic.

În sfârșit comitetul cere dela adunarea gener. între altele să decreteze întemeierea de comitete filiale, arătând scopul și modul lor de lucrare.

Anuarul societății.

În preajma adunării gener. a apărut Anuarul XI. al societății, pe anul 1906—7 o carte de 155 p. cu date despre societate și despre adunarea din urmă, ținută în Cohalm.

Anuarul în parte mare este dedicat memoriei repositului prezident, Iosif Vulcan, care odinioară a pus la cale întemeierea societății și a fost, așazicând sufletul ei. Datele obicnuite despre mișcarea teatrală dela noi, de astădată lipsesc din anuar.

Nizuințele și starea „Asociațiunii”.

— Extras din Raportul anual al comitetului. —
(Urmare și fine.)

În cursul anului trecut Biblioteca populară a »Asociațiunii« s'a înmulțit cu Nr. 27, Comuna »Viitorul« de R. Simu și cu Nr. 28 Povestiri de Ioan Pop-Retegănuș, cu o prefață de Octavian Goga. Acestei »Bibliotecii populare«, în viitor, i-se va da un caracter periodic lunar și se va împărți gratuit bibliotecilor din despărțăminte și membrilor ajutători ai »Asociațiunii«. S'a decis să se publice, între altele, vre-o 10—12 broșuri de cuprins mai cu samă literar.

Pe lângă aceste secțiile: științifică, istorică, școlară și economică, vor contribui și ele cu câte broșuri vor putea pregăti în cursul anului.

Avea totală, administrată de Asociațiune, cu sfârșitul anului 1907, e de cor. 896 899 — din care sunt de a se scădea datoriile de coroane 57,415.—. Avea se prezintă cu o creștere de cor. 14,668 — față de anul 1906.

Școala civilă de fete a »Asociațiunii«, în cursul anului școlar 1907/8, a funcționat normal și cu rezultate pe deplin mulțumitoare.

Veniturile școlii au fost de cor. 65,757.75, iar cheltuielile de 58,171.18 coroane.

Biblioteca Asociațiunii. Starea bibliotecii centrale a »Asociațiunii« cu sfârșitul anului 1907 a fost următoarea:

A) Biblioteca proprie: Conform inventarului, biblioteca centrală a »Asociațiunii« la sfârșitul anului 1907 numără 5063 opere în 6678 tomuri, 6037 broșuri și 25 harte, față cu 4949 opere în 6411 tomuri, 5678 broșuri și 24 harte dela sfârșitul anului 1906; prin urmare biblioteca s'a sporit, în cursul anului 1907, cu 114 opere în 267 tomuri, 359 broșuri și 1 hartă.

B) Depozit de cărți menite spre vânzare, parte în favorul fondului al »Asociațiunii«, parte unele în favorul școlii civile de fete a »Asociațiunii« și altele destinate a se distribui de aici gratuit, cu sfârșitul anului 1907 numără 43 publicațiuni în 3408 tomuri și 33,670 broșuri.

Biblioteca proprie s'a sporit în anul 1908 în urma relațiilor de schimb legate cu diferite societăți științifice și literare din patrie, prin publicațiunile trimise de Academia maghiară din Budapesta și de Academia Română din București; apoi prin cărțile rămase de răposatul Ios. Vulcan, dăruite »Asociațiunii« de d-na Aurelia Vulcan, prin cărți rămase »Asociațiunii« dela expoziția din 1905 încorporate la bibliotecă în 1907, prin daruri făcute de d-l Dr. At. Marienescu și unii autori români. Prin cumpărare biblioteca s'a sporit cu 7 opere în 10 vol.

Muzeul Asociațiunii. În cursul anului trecut Muzeul »Asociațiunii« s'a îmbogățit cu o moară model, lucrată de țaranul Ioan Colțea din Șona, cu porturi, cămeși, covoare, icoane, câni și lemnării, adunate de dl Octavian C. Tăslăuanu, din ținutul Giurgeului (comit. Ciuc) și comuna Veza, lângă Blaj; cu un pieptar din Sebeș, o icoană veche și o cruce din biserica din Ciocara o icoană veche din biserica din Petri-falău și o cruce din mănăstirea Ciocan, (România), parte dăruite, parte adunate de dl custode al Muzeului. D-na Aurelia Vulcan a dăruit manuscrisele, corespondența și coroanele jubilarie ale regretatului publicist I. Vulcan. Pe urmă s'au dăruit mai multe fotografii, monete, portrete și o diplomă de pe vremea lui G. Rákoczi (din partea d-lui V. Cetățian), iar decedata Persida Domaneanț din Lugoj a lăsat Muzeului costumul său bănățenesc, premiat cu ocazia adunării generale a »Asociațiunii« din Băile Herculane.

Inzestrarea Muzeului »Asociațiunii« înaintează cu greu, în lipsa mijloacelor materiale. Sperăm însă că aranjându-se expoziții etnografice din prilejul adunărilor generale, cum s'a făcut la Simleu, vom reuși să câștigăm o parte din obiecte pentru Muzeul »Asociațiunii«.

FOITA.

Strugur ce grăește, măr ce zimbește,
persecă ce clopotește.

— Poveste, trad. de Ioan Murășanu, inv. —
(Urmare.)

Supărat merse împăratul acasă. Dădă hainele la celea două fete mai mari și începu din nou să plângă, că la Steluța nu numai că nu-i aduse ce-a dorit, dar o și vânduse, o promisă unui purcel slab, urit, să nu te uiți la el.

Nu după multă vreme purcelul trăgând după el un căruț, veni la curtea împăratului după fată. »Împărate! strigă el când intra pe poartă, am venit să-mi dai pe Steluța«. Împăratul eși înaintea lui și-i zise: »Știi ce? eu sunt Spaima, cel mai puternic și mai bogat din lume. Fata mea asemenea e cea mai frumoasă și mai plăcută dintre toate. Nu se căde

dară ca ea să fie nevasta unui purcel«. Ceremi ce voești, bogății, aur, argint dar fata nu ți-o pot da. »Așadară tu împărate ești un om slab fără cuvânt, și totuși te ții mai presus ca un purcel!« Ascultă ce-ți spun! Dă-mi fata ori de nu, nu va sta peatră pe peatră, îți voi prăda tot, curți, avere și nu răspund dacă tu vei rămânea în viață ori nu.

La auzul acestor cuvinte împăratul să pusă pe gânduri. Să cugetă: dar dacă am de lucru cu necuratul, ori cu o ființă nesdravană? Apoi zise: »Bine dacă altcum nu te învoiești îți voi da fata«.

Merse sus în chilia fetei și îi spuse totul. Apoi ca s'o scape cugetă să-l înșele pe purcel. Imbrăcă o fată de țaran în haine aurite și o trimise jos la el. După ce fata se așeză în căruț, purcelul observă că nu-i Steluța și zise: »Împărate aceasta nu-i fata ta, și o răsturnă din căruț«. Împăratul văzu că nu-i scăpare. Îi trimise pe Steluța, dar îmbrăcată în nește haine rele, urite, pline de tuningine cugetând că nu-i va plăcea purcelului. Dar s'a înșelat amar.

Purcelul îndată ce fata s'a suit în căruț a luat-o voios la sănătoasa. Împăratul plângea amar că și-a pierdut fata.

Merse, merse purcelul, cu fata de împărat, care vărsa isvoare de lacrimi, până a treia zi, când ajunseră înaintea unui coteș. Atunci purcelul îi zise: »Acuma dragă poți să te scobori jos!« Fata s'a scoborit. »Acum mergi înlăuntru în fiitorul tău lăcaș, zise purcelul, iar fata, care plângea amar, îl ascultă.

După ce intrară în coteș, purcelul o imbiă cu lături din troacă, apoi îi arătă așternutul de paie, pe care dacă e ostenită de drum să poate culca. Fata să culcă pe paie, dar mult timp nu putu adormi. În sfârșit, după multe lacrimi și suspine a fost cuprinsă de un somn greu.

În ziua următoare fiind sdorbită dormi până la amiază. Când să trezi nu știa pe ce lume-i, nu să putea mira de ajuns. În loc de cocină de porci, să văzu într'un palat cum numai închipui să poate. (Va urma.)

Sfaturi doctoraști.

IV.

În articolul nostru al treilea (III) am fost arătat, cât e de greșit a da copilului mâncarea nepotrivită cu vârsta lui.

Nu-i zi lăsată de Dumnezeu, mai ales în timpul verii, să nu vezi copii bolnavi din pricină, că au mâncat ce nu era pentru ei. De nenumărate ori am găsit, că un copil mic s'a bolnăvit greu după ce a înghițit o singură fragă, smeură, cireșă și așa mai departe. Da, cu adevărat o singură fragă întărită (iritază) așa de mult stomacul și fragedele mațe ale copilului, încât săptămâni și luni întregi de îngrijire și leuire abia poate direge greșala, ce s'a făcut.

Pentru copii cari se află încă la țată, nu se potrivesc de loc poamele. Ba poamele necoapte sunt stricacioase și pentru copii mai marișori. Un măr necopt, o pară ori prună necoptă sunt adevărată otravă pentru corpul copiilor; ba și pentru oameni mari. Pelița (coaja) poamelor, stomacul copiilor preste tot nu o poate mistui.

Toată lumea știe, că vara mor mulți, foarte mulți copii, aproape toți de cataruri de mațe, de »inima rea«. Și când cauți mai deaproape după pricina boalei, afli, că poame necoapte, verzi, au fost ucigașii, cari au secerat atâtea ființe tinere.

Ce urmează din toate acestea?

Să nu dăm copiilor nostri poame necoapte; să i ferim de mere, pere, prune verzi; să nu-i hrănim cu crasta-veți și sălături crude. De altă parte însă să nu uităm, că toate poamele coapte și mai ales bine pregătite sunt de mare folos, pentru copii și pentru oamenii mari. Unele poame se întrebunțază și ca doctorii. Cura de struguri de pildă e foarte folositoare la anumite boale.

Cu deosebire oamenii, pe cari ocupațiunea îi silește să șadă mult, au trebuință de a mânca poame.

Poamele curăță sângele și ușurează scaunul (ieșirea afară). Ele măresc pofta de mâncare; răcoresc, stămpără setea și fac mult bine renichilor. Ele mai sunt și hrănitore, dat fiind că conțin

mai mult ori mai puțin zahăr, care este o substanță nutritoare.

Indeosebi folositoare sunt poamele, cari se coc toamna; astea sunt și mai gustoase și se pot păstra mai cu ușurință.

Pentru aceste însușiri bune ale lor poamele ar trebui să nu lipsească din casa nici unui econom. Poamele de toamnă ori iarnă, cum se mai numesc, se pot păstra așa cum cresc ele, ori coapte în cuptor ori apoi ferte ca dulcețuri.

Cu multă ușurință ar trece oamenii nostri preste lungile zile de post, dacă grădinile lor ar fi pline de pomi roditori și dacă fructele acestora le-ar păstra pentru timp de iarnă.

Dar să nu uităm un lucru: pentru copii dela țată poamele nu se potrivesc de loc, chiar și pentru copii mai marișori folositoare sunt numai poamele coapte, cele verzi sunt stricacioase, din cale afară primejdioase. *Dr. I. Bev.*

Expoziție de vite.

Cum am amintit în nrul trecut, »Reuniunea română de agricultură din comit. Sibiului« aranjează în Șura-mare, acum Duminecă, în 6 Sept. n. c. a XVIII. expoziție de vite cu premii.

Din programul expoziției dăm următoarele: Expoziția să va mărgini de astădată la vite cornute cu excepțiunea caprelor. Ea se va ținea în ziua amintită, începând dela 10 ore înainte de amiază și până la 1 oră după amiază când va urma premiarea.

La expoziție nu se primesc decât vitele locuitorilor din comunele: Șura-mare, Slimnic, Hamba, Gușterița, Bungard, Șura-mică și Turnisor.

Oile trebuie expuse în grupe de cel mai puțin 3 capete, altcum nu se premiază.

Se vor împărți 36 premii în sumă totală de 200 cor., datorite de comisiunea economică a comitatului Sibiu, și anume se vor împărți premii deosebite, atât pentru bovine, cât și pentru oi.

În scopul premierii comitetul central al Reuniunii agricole a ales juriul consistător din domnii: Pantaleon Lu-

cuța, Ludovic Fabrițius, primpretor în Sibiu, ca reprezentant al comisiei economice comitatense; Ioan Chirca, Petru Dragits ambii din Săliște: Aurel Cosciuc, Dr. Ioan Stroia, Romul Simu, Vic. Tordășianu. Dr. Petru Șpan, Dr. Vasile Stan, Dr. Lucian Borcea, Emil Verzariu, Oprea Stefla și Andreiu Teodor, toți din Sibiu; Nicolae Iosif, învățător din Aciliu, Ioan Popescu din Sibiul, apoi N. Opreș, paroch, Ioan Restanță, cărcimar, Ioan Turculeț, Man Dușă, Ioan Ciupea, toți economi din Șura-mare; Simeon Borțan, inv., Clemente Nicula, paroch, Ioan Georgian, episcop, Pavel Mihălțan, cantor, Teodor Mașca, econ., toți din Slimnic; Ananie Decei, paroch, Alex. Cristiu, episcop și Alex. Muntenaș, econom., toți din Hamba Traian Petrișor, paroch, G. Stănese, Iac. Moldovan și George Iacob, toți învățători, pens. și Iliu Perca, propr., toți din Gușterița; Toma Modran, par., Nic. Stoica, inv. Toma Ciora, epitr., Nic. Dregan, notar și George Bucurenciu, econom., toți din Bungard; Aron Mihuleț, paroch, Nic. Tomuța, învăț., Ioan Ciolan, George Ludoșan, Petru Ciolan și Toma Murășan, toți econ. din Șura-mică; Romul Platoș, paroch, Ioan Radu, ospătar, Ioan Muntean, episcop, Pavel Vulc, econ. și Gligor Vulcu, epitr., toți din Turnisor. Membri absenți sau împedecați dela vot, să înlocuiesc prin suplenți.

Împărțirea premiilor se va face în mod sărbătorec, ținându-se mai întâiu o vorbire în prezența juriului și comitetului aranjator, a exponenților și publicului întrunit.

SFATURI.

Înțărcațul mănșilor. Mânșii trebuie să se înțarce treptat. În ținuturile cu pășuni întinse lucrul este ușor. Mânșul se învață să pască iarbă pe măsură ce scade laptele iepii.

Când mânșul nu e ținut pe câmp, trebuie să nu-l lăsam să se apropie toată ziua de mamă, ci să-l silim a suge mai întâiu dimineața, la prânz și sara, apoi numai de două ori și în fine numai odată pe zi. În acest timp să-i dăm de mâncare bob zdrobit și fiert

VESELIA.

— Felța glumeață a »Foil Poporului«. —

Nea Sărăcilă.

(Urmare.)

— Numai zece galbeni, jupâne? Soarta d-tale e hât colo departe... colo, tocmai pe dealul lui Hristos, cu trei cruci... de-oi merge într'acolo pe albia pârăului, o să-mi răcesc picioarele desculțe; de-oi da prin dudăul de pe lângă maluri m'oi înghimpa. Muncă grea, jupâne, zău; face 12 galbeni.

— Jupân Imbuibatul n'avea zor de slujba lui Sărăcilă, ci doar că gândea din milostivire să-l facă să câștige ceva bani pentru hrana copiilor.

— Ei haide, fie 12 galbeni.

Dar Sărăcilă cât auzi că-i dă 12 galbeni, pe loc dete navală pârădnica de lăcomie în sufletul lui. Deci se întoarce după ce pornise și făcuse câțiva pași:

— Știi ce jupâne? Pentru așa slujbă grea mi-se face 15 galbeni.

— Așa și-e vorba, badeo? Apoi nu-ți mai dau decât 9 galbeni.

— Dacă n'am mers eu pentru 12, apoi pentru 9 o să mă duc?

— Apoi, Nea Sărăcilă, știi una? Nu te mai duce că m'am resgândit.

Sărăcilă înlemni, când auzi că-i scapă cei 9 galbeni, cari i-ar fi prins atât de bine.

— Jupâne, jupâne dragă, să fie după vorba d-tale, dă-mi numai 9 galbeni.

— Ba nu, bade Sărăcilă, eu n'am zis 9, ci 6 galbeni.

— Ba să știu bine că s'or face copii păstramă, pentru 6 galbeni nu mă duc eu așa departe.

— Bine, nu te duce. Rămas bun Nea Sărăcilă.

Și jupân Imbuibatul întoarce spatele și plecă într'altă parte. Cât ai scăpăra din amnar, se gândi Sărăcilă: »Afurisii de bogăți!... Da ce să faci? Ei cântă și sărăcimea joacă după cântecul lor!...» Și fuga după jupânul, stri-

gându-i: Ascultă jupâne dragă, primesc numai șase galbeni.

— Șase galbeni? n'am zis atâta, Nea Sărăcilă, ci numai trei.

— Păcat jupâne... Ce hămisit o să și pue zilele în cumpănă pentru bieți trei galbeni? Rămâi cu bine jupâne.

— Rămâi sănătos, Sărăcilă.

Dar nu făcu Imbuibatul alți zece pași și Sărăcilă iar îl ajunge, că își zisese în mintea lui amărită, că: »rău cu rău, dar mai rău fără de rău«.

— Jupâne, jupâne, iacă mă duc pentru trei galbeni.

— Să vede că 'ți ține urechia de foame, Nea Sărăcilă, de auzi trei când eu zic unul.

— Da jupâne, da jupâne, dai răspunde bietul om mai iute decât sboară săgeata din arc, că se temea să nu-i mai scadă iar plata hapsinului de Imbuibat. Și porni, nici mai așteptând ca altă vorbă să mai iasă din gura bogatului.

(Va urma.)

în apă, fiertură de ovăs; apoi fân subțire, ovăs, iarbă. Măncarea aceasta se va împărți în patru porții pe zi.

Se pare că plantele de nutreț măiestrite priesc mănzilor mai puțin decât iarba din lunci. Li se pot da și morcovi.

Să se dea dela 1—2 $\frac{1}{2}$ kgr. de ovăs și 1 până la 2 kgr. de fiertură pe zi.

Așa să meargă până la luna a 18-a. De aici încolo mănzi pot fi hrăniți ca și caii vârstnici.

Mulsul și calitatea laptelui. S'a dovedit că laptele, care se mulge mai la urmă este cel mai gras. De aceea trebuie ca la muls să se golească ugerul cum se cade. Revista »Economia« din Caransebeș dă câteva amănunte interesante:

Prin încercări s'a constatat, că între laptele muls la început și cel muls mai la urmă e mare deosebirea în ce privește bunătaea și grăsimea lui. Și anume, la mulsul unei vaci au lăsat să se scurgă laptele în cinci (5) diferite vase. Examinându-se laptele din aceste vase, s'a aflat că în laptele muls mai înainte au fost numai 5% de smântână, apoi în laptele cel din vasul următor 8%, în celălalt 12.5%, apoi 13 $\frac{1}{2}$ % și în laptele din vasul în care s'a muls mai la urmă 17.5% de smântână. De aici vedem, cât este de bine să se mulgă tot laptele din uger și cu cât să păgubește celce nu golește ugerul la muls.

NOUȚĂȚI.

Regele României, după cum să scrie din București, iarăș e bolnav. Sufere de vechea Sa boală, de stomach și neputându-se nutri regulat, slăbește. Are și dureri în stomac. Zilele aceste a fost la Sinaia profesorul Norden din Viena, spre a vizita de nou pe Maiestatea Sa.

Pușcă fără sunet. Este și pușcă de aceasta, care când o slobozim, nu sună și e pușcă cu repetiție. A născocit-o Maxim, inventatorul tunului cu repetiție. Din încredințarea guvernului Statelor unite din America, pușca aceasta a fost supusă la o încercare, care a isbutit pe deplin. Pe pușcă este aplicat un aparat (mașinărie), care tâmpește sunetul. Acest aparat să poate pune la ori ce pușcă.

La alegerea de parlarch sârbesc. Din Neoplanta să scrie la »Kel. Értsek«, că neîntărirea episcopului Zmeianovici de patriarh n'a produs impresie bună în cercurile sârbești. Cu deosebire sunt necăjiți Sârbii pentru motivarea neîntării, căci în rescriptul regesc să zice, că Zmeianovici n'a fost întărit din pricină, că nu știe ungurește. În urma acesteia stau lucrurile cam șod. Anume, conform regulamentului, Sârbii nu pot alege de patriarh decât pe unul din cei 6 episcopi, ce-i au. Acum dreptul li să mai restringe prin aceea, că din cei 6 episcopi să aleagă pe unul, care vorbește ungurește. Dar de prezent dintre episcopii sârbi numai doi știu ungurește: Letici, episcopul Timișorii, care însă nu va fi ales, fiind prea tiner și Bogdanovici — candidatul guvernului. Să zice, că cu toate aceste congresul va alege de patriarh pe Sevici, episcop în Neoplanta, care asemenea nu știe limba lui Arpad.

Răzburarea unei fete. Un candidat de avocat din Salonta mare, Dr. Kapery să îndrăgise de o cassieră, Zamori Erzsi, făcând mai mult timp dragostea cu ea. Li făcuse și mari făgăduințe. În timpul din urmă însă voia s'o lase. Fata a cercat să-și fină iubitul, dar văzând că totul e în zadar, — s'a hotărât să-și răzbune: În 24 Aug. a pîndit pe Kapery

pe stradă și i-a aruncat o cană de vitriol în obraz. Vitriolul a ars amîndoi ochi nenorocitului tiner, ba i-a ars grozav și fața și grumazul. Fata s'a înștiințat de bună voe la poliție, unde a fost arestată.

Doba nu va mai bate la regimentele noastre. După o ordinațiune mai nouă a Maiestății Sale se sistează dobele atât dela honvezime cât și dela miliția austriacă și se vor introduce la fie-care companie câte 4 horniști.

A uels pe frate-so. Frații Henț din Băița, (comit. Hunedoarei) să păreau pentru moștenire. Zilele trecute a fost judecata la tribunal în Deva și unul din frați, Nicolaie a câștigat. După ce au mers acasă, celălalt frate, Lazar, l-a rugat de nou pe Nicolaie să-i dea partea de moșie cu pricina. Nicolaie nevoind, Lazar a scos un cuțit și l-a junghiat în inimă. Nicolaie a murit, iar Lazar e prins.

Urcarea salarelor. Sinodul parochial al Dârstei (l. Brașov) a hotărît în ședința din 23 August c. urcarea salarului inv. după cerințele legii și astfel susținerea școalei confessionale. Mult a ostenit pentru aceasta părintele Ioan Broșu, care e vrednic de laudă. Brav preot, bravi oamenii!

Din gelosie. În comuna Târlău, de lângă Bistrița, economul sas Ioan Hartner a pușcat cu un revolver pe alt econom, tot sas, Ioan Brosser. Cauza a fost, că-și temea nevasta de el. Hartner s'a înștiințat la gendarmerie.

Școală civilă în Hațeg. În Hațeg, ca și în Brad, să deschide o școală civilă de băieți, în care să va propune și limba latină, apoi pentru băieții români și limba română. Dar de ce numai pentru băieții români, căci fiind Bradul și Hațegul în o mare de Români și streinii au lipsă de limba română.

Procesul de pressă al »Gazetei«. Cetim în »Gazeta Tr.« următoarele: Pertracarea finală a procesului de presă intentat foaiei nostru pentru publicarea în extras a articolului poetului norvegian Björnsterne Björnson, »Opresiunea maghiară«, apărut în revista franceză »Le Courrier Européen«, a fost ficsată de cătră președintele curții cu jurați din Oșorheiu pe ziua de 17 Septemvrie. Pentru reproducerea acestui articol în extras este pus sub acuză dl Ioan Spuderca.

Vizită la Curtea română. Regele Carol al României și regina au invitat mai de mult pe prințul nostru moștenitor a merge în România. Prințul a promis că va merge în vizită la Curtea regală română, anume la 5 Oct. n. c. Prințul va sta în România mai multe zile.

Legea de execuție. Noua lege de execuție sau cum se mai zice, novela de execuție a fost întărită de Maiestatea Sa și a fost publicată între legile țării. Noua lege poartă titlul: Articolul de lege 41 din 1908. Ea intră în vigoare cu ziua de 9 Septemvrie c. adecă la 15 zile dela publicare. Timpul de tranziție (trecere) pentru unele cazuri, în cari să mai aplică vechea lege, să numără însă dela ziua publicării, adecă din 25 August c. Anume dela aceasta zi în decurs de un an să face execuția după vechea lege, dacă actul de execuție s'a făcut înainte de aceasta zi sau dacă pentru pretensiuni cu termen expirat până la 25 August c. să cere în decurs de 30 zile ducerea în deplinire a execuției sau să arată locuința datorășului la judecătoria cercuală. Despre măsurile de tranziție (trecere) ministrul dă îndrumări amănunțite, cari s'au publicat în foaia oficială.

Cetitorii nostri cunosc măsurile noiei legi, dupăce noi le-am publicat, cu talmăciri pe înțelesul tuturor, în »Foaia Poporului« Nr. 30—33 a. c.

Focul din Constantinopol, despre care am dat știre în nrul trecut, a fost grozav. Au ars între altele 11 moșee (biserici turcești), 7 școale și 6 mănăstiri de derviși, apoi 40 de

grajduri, cu cai cu tot. O ceată de 10 pompieri a fost încunjurată de foc și cu toții s'au prăpădit.

Carte aprobată. Înaltul ministru de culte și instrucțiune publ. reg. ung. cu ordinul Nr. 14284/908, a aprobat Abecedarul de Dr. I. Strois, D. Lăpădat și Iuliu Crișan, pentru a se putea folosi în școalele populare din patrie, cu limba de propunere română. Cartea de cetire de aceiași autori asemenea e înaintată pentru aprobare. Se pot procura la librăria archidiecezană în Sibiu și la autori în Săliște.

Curs practie de limba maghiară pentru școalele primare, întocmit pe baza art. de lege XXVII, din 1907 de Ioan Dariu, dir. școl. și E. ōdi János, subinsp. școl. Brașov editura libr. Ciurcu. A apărut partea primă, manual pentru învățători, 50 bani, partea II pentru elevi, 40 bani. Cartea este aprobată de ministrul de culte și instr. sub Nr. 88,643 din 1908.

Barbir în cușca leilor. Koczka, un proprietar de menagerie (comedie cu fiară), aflându-să cu săbătăciunile sale în Muncaci, a voit să facă o producție așa, ca un barbir să-l radă în cușca leilor. Producția s'a început, barbirul rădea cu briciul, când un leu s'a apropiat de el înfuriat. Bietul barbir s'a spăriat, a început să sberie și a dat să fugă, dar leul s'a aruncat asupra lui, sfășiindu-i carnea. A fost dus greu rănit la spital.

Inscripțiile pe școale. »Telegr. Rom.« publică următorul aviz:

Comisiunile administrative comitatense au îndrumat susținătorii de școale confessionale, ca până la 1 Septemvrie a. c. să afișeze pe edificii inscripțiile școlare, provăzute în § ul art de lege XXVII, din 1907. Dispoziția § lui 17 e numai facultativă, adecă pe acele edificii școlare, pe cari se află inscripție în limba de propunere a respectivei școale, trebuie să se pună și încă la locul prim, inscripție și în limba statului. De aici urmează logic, că pe edificii școlare, cari n'au inscripție în limba română, nu trebuie pusă nici în limba statului. Cu toate aceste comisiunile administrative au ordonat sub pedeapsă afișarea inscripțiilor. Pentru interpretarea corectă a dispozițiilor din lege și pentru stabilirea în mod oficios a textului inscripțiilor, forul competent a făcut remonstrație la d-l ministru de culte și instrucțiune publică. Despre aceasta a fost încunoștințate toate oficiile protopresbiterale. Susținătorii de școale deci, până ce nu vor primi alte îndrumări din partea autorității bisericești, în chestiunea inscripțiilor să rămână pe lângă starea de până acum.

Glumă cu sfârșit trist. Din localitatea Wiesmath (l. Wiener Neustadt, Austria) să scrie, că poștarul cu bani trecând prin un loc mai părăsit al comunei, un om i-a sărit înainte, strigându-i:

— Bani sau viața!

În minutul acela poștarul scoase revolverul și trase și omul căzu la pământ rănit de moarte. El fu dus la spital și aici s'a constatat, că îl chiamă Lobil, e un măiestru cinstit și a voit să facă o glumă, ca să sperie pe poștar.

De spalună. În Poklostelec (Bihor) s'a aprins în una din nopțile trecute o moară mare a propriet. Balogh. Morarul, care dormea sus în catul morii, deșteptându-să din somn, s'a spăriat, și a sărit jos pe fereastră, zdrobindu-și trupul.

La fondul Victor și Eugenia Tordășan, pentru înzestrarea fetelor sărace, au mai dăruit: Ambrosiu Bârseanu, senator magist. (Hațeg) 1 cor.; stud. Aurel Chețan (Bobohalma) 50 bani; parochul Ioan Zichil din Valea mare și fii săi Aurel, pedagog (Sibiu), Ioanichie, stud. gim. (Brașov), în total 1 cor. 20 bani.

O rugare. Onor. nostri cetitori, când comandă ceva după inseratele și anunțurile din foaie, sunt rugați a să provoca la foaie, adecă a spune la firma, dela care comandă sau cer ceva, că anunțul l-au cetit în »Foaia Poporului«.

Adlo! Tuturor cunoscuților, pretinilor și mai ales confrăților și colegilor mei preoți din districtul protopopesc gr.-cat. al Sibiului, la depărtarea mea din Orlat le zic și pe aceasta cale un duos rămas bun și la revedere cu bine și în fericire. — Dion P. Decei, preotul gr.-cat. al Bandului de Câmpie.

Osândă. Iarăș un osândit! Harnicul învățator din Cuvin, Dumitru Popovici a fost osândit la trei luni temniță și 100 cor. amendă în bani la tribunalul din Arad, acuzat fiind, că ar fi agitat împotriva nației ungurești. Osânditul a făcut apel la Curie.

38 de ani nejudecat. Foile italiene publică un caz ne mai pomenit. Un om în Italia a stat 38 de ani în închisoare preventivă, așteptând judecata care abia acum să va face. Lucrul s'a întâmplat așa:

Un băiat de 9 ani anume Piedro Piedri a ucis în 1870 pe un frate al său în vârstă de 8 ani. El a fost arestat atunci și ii s'a făcut proces, dar procesul din diferite pricini a fost amânat în continuu, apoi reluat și iar amânat, până când în cele din urmă copilul a fost cu desăvârșire uitat în arest, unde se află și azi în vârstă de 47 ani. Acum va veni de nou înaintea juraților.

Parochul rom.-cat. al Sibiului este, cum știm, prințul Egon Carol Hohenlohe, care și-a sfârșit acum studiile teologice în Roma. El va sosi la Sibiu în 28 Sept. c. și instalarea va fi în 29 Sept. cu mari solemnități.

Ce să petrece la sate. »Tribuna« primește din Șistaroveț următoarea știre: Acum Duminecă, în comuna Șistaroveț, poporul să află adunat ca de obicei în fața primăriei și ascultă la unul care cetă cu glas tare din o foaie românească. Notarul, vestitul Suricescu Ti-vadar, stetea pe o bancă la distanță onorabilă de popor. Intr'astea pe drumul de țeară veniau doi gendarmi, cari ajungând pe lângă notar acesta îi oprește și le șoptește ceva. Oamenii au înțeles îndată ce șoptesc, căci în clipa următoare gendarmii au venit la dânsii, cari ste-teau pacinici și le zise:

— Ce face voi aici?

— Cetim, domnule — le răspund.

— Aici nu slobod citit — zice unul dintre ei, și apucând foaia din mâna cetitorului o rupe în bucăți. Au scos apoi bai-onetele, ca să împrăștie mulțimea, oameni, mai ales bătrâni și fruntași ai satului, cărora li-s'a oprit și petrecerea aceasta ndvinovată. Iată ce să petrece la sate.

„Coarda inimii“ o broșură ce conține 58 de versuri la morți pentru toate stările. Ca adaus: »versul lui Lazar«, »versul judecății din urmă«, toate după s. scriptură, apoi un dialog foarte instructiv între »învățătorul bătrân și cel novitiu«. Să află de vânzare la subscrierul și să trimită cu 55 cr. (1 c. 10 b) (în loc de 2 c. 40 b. prețul de până aci) la oricine va trimite prețul cu semnățiune postală.

Dupăce va trece broșura aceasta, să va tipări una mai mare și mai bogată. Va conține pe lângă versuri alese, o mulțime de axiome și adevăruri vecinice, toate în vers și acomodată pentru citări ocazionale, conținând și biografia și portretul repausatului autor Iacob Murășan, cantor în Cluj. Prețul acestei broșure să va stabili mai târziu. Venitul curat să va pune la dispozițiunea văduvei rămase în stare miseră. Cluj în 1 Sept. 1908. — Basiliu Podoabă.

O nouă declarație. În urma învinuirilor ce mi-s'au făcut verbal pe aici, cât și în »Țara noastră« și »Foaia Poporului«, că a-și fi mijlocit să fiu întărit de învățator definitiv la școala confesională gr.-or. rom. din Săliște din partea autorităților administrative, eu am spus destul de hotărât atât în publicitate, cât și comitetului parochial de aici prin declarație.

În lipsa altor arme, dovezi și motive, anonimul încearcă pe calea aceasta să mă discrediteze din nou cu aceleași învinuiri în fața aiegerii de învățator, că a-și fi făcut spăr-tură în autonomia noastră bisericească. Dacă acest lucru ar fi adevărat, autoritățile mele confesionale m'ar putea trage în cercetare disciplinară.

Învinuirile nebazate le declar din nou de scornituri și celce voește să se convingă

despre starea faptică, poate s'o facă din ac-tele oficioase ce s'au schimbat între On. In-spectorat reg. de școale și comitetul parochial de aici, în această chestie. Săliște în 31 Aug. st. n. 1908. — Ioan Miclăuș, inv.

Cazuri de moarte. Cu adâncă durere anunțăm tuturor rudeniilor, amicilor și cunos-cuților că iubita noastră fiică, soră și nepoată Cornelia Bunea, după îndelungate și grele su-ferințe a adormit în Domnul, provăzută cu ss. taine, în 29 August, la 3 ore dimineața, în etate de 17 $\frac{1}{2}$ ani.

Rămășițele pământești ale răposatei în Domnul, s'au înmormântat după ritul gr.-cat. Luni, în 31 August n. a. c. la 2 ore d. a. din capela comiterului ev. aug. de pe prome-nada de jos. Dormi în pace scumpa noastră! Sibiu, în 29 August n. 1908. Arseniu Bunea, tată, Lucreția Bunea mărit. Domșa, Virgil Bunea, frați, Iacob Domșa, cumnat. Dr. Au-gustin, Aurel, Ioan și George Bunea, unchi. Victoria Crișan și Elena Popa mătuși

— Veturia Roman și soțul seu Dr. Ioan Neagoe în numele lor și al consângenilor cu inimă zdrobită de durere anunță, că ne-uitatul lor tată, respective socru Iosif Roman avocat, președintele societății fondului pen-tru înființarea unei școale de fete române în penziune, după grele suferințe și primirea SS. Taine ale muribunzilor, a încetat din viață în 29 August 1908 st. n. la 4 ore d. m. în etate de 80 ani.

Rămășițele pământești ale adormitului s'au așezat spre odihnă vecinică după prohod-ul săvârșit în Catedrala gr.-cat. din Oradea-Mare în 31 August 1908 st. n. la 4 ore d. m. în cimiteriul din Vărad Ujváros. Sfânta li-turgie întru repausul sufletului adormitului s'a celebrat în Catedrala gr.-cat. din Orade în 1 Septembrie st. n. dim. la 7 ore.

Masa studenților dela „Albina“. Pen-tru ocuparea locurilor devenite vacante la Masa studenților dela institutul »Albina« să publică concurs.

Acei studenți de naționalitate română, cari doresc să fie admiși la aceasta masă au sa-și înaintea la direcțiunea institutului până în 10 Septembrie n. c. la 5 ore p. m. cererile instruite cu următoarele documente:

1. Atestat de botez.
2. Atestat despre averea părinților.
3. Testimoniu ultim școlar.
4. Atestat de primire în una din școalele medii din Sibiu.

Deoarece nu e eschis, ca în urma scum-petei pieței din Sibiu să fie restrins numărul beneficiaților la masa studenților, să vor primi numai c-rieri dela studenți din gimnaziul su-perior (cl. V—VIII-a). Sibiu, în 28 August 1908. — Direcțiunea »Albinei«.

La fondul iubilar Nicolae Cristea pentru monumentele bărbatilor binemeritați ai meseriașilor au mai dăruit Dr. Nicolae Ionescu, avocat în Caransebeș 5 cor. și Ioan Andreiu, par. în Rachiș 1 cor.

Însoțire de credit sâtească sistem „Raiffeisen“ s'a înființat la sfatul și conluc-rarea dlui V. Tordășianu și la stăruința pa-rochului George Bărescu, în comuna Comana-superioară din comitatul Făgăraș. La însoțire sunt înscriși până acum 40 economi. Cum statutele însoțirii sunt aprobate, ea își va începe în curând activitatea binefăcătoare. Fie ca exemplul economilor din Comana-superioară se afle mulți imitatori.

Osândirea deputaților aradani. Din Arad să scriu următoarele: După cum să știe, poliția de aci a condamnat acum câteva săptămâni la câte 150 coroane amendă, pen-trucă au întemeiat un club român, pe depu-tații Ioan Sucu și Stefan C. Pop și pe advo-catul Mihai Velici, achitând pe deputații Gol-diș și Oncu. Conziliul comunal a întărit osânda Condamnații au făcut recurs la ministerul de interne.

Gazdele, cari au luat băiați de școală în cvartir, au să înștiințeze băiații la poliție (registratura de evidență), căci altcum pot fi pedepsiți pentru întrelăsare.

Filoxera. În viile comunei Lojad, din comit. Hunedoara, cercul Orăștiei s'a ivit fi-loxera. Viile au fost puse sub opreliște.

Fundațiunea Gojdu. Reprezentanța fun-dațiunii Gojdu s'a întrunit în Sibiu, ținând ședințe în zilele 29—31 Aug. c. Intre lucră-riile ei lucru de frunte a fost votarea stipen-diilor pentru tineri. — Cu acest prilej s'a ținut și Consistor metropolitan.

La urcarea salarelor inv. Din Făgăraș ni-să scrie: Duminecă în 30 August curato-ratul bisericei gr.-cat. din Făgăraș ținând șe-dință, la propunerea dlui deputat Dr. Nicolae Șerban, cu unanimitate a decis împreunarea oficiului de cantor cu postul de învățator, asigurându-se pe sama învățătorului-cantor Andreiu Stroia suma ce i-se vine după anii de serviciu (aproape trei decenii) 1600 cor. începând cu 1 Oct. c. Oboare bravilor con-ducători cari au știut afla modul de a asigura susținerea școalei confesionale și încă fără a să îngreuna poporul.

Târgul Sibiului să țină în următoarele zile: 7—9 Septembrie n. târg de oi, în 10 și 11 târg de vite cornute, în 12 și 13 târg de cai și în 14 ziua târgului.

Teatru în Sibiu. Marți, în 1 Sept. c. și-a început în teatrul orașănesc din Sibiu reprezentațiile trupa directorului de teatru Si-lágyi Dezső. S'a dat Marți ca prima pieză, opereta »Nagy mama« (Bunica). Trupa dlui Szilágyi să compune din multe persoane, dame și domni, puteri din cele mai alese, cari ga-rantează publicului iubitor de teatru adevărate plăceri artistice. În sesiunea aceasta să vor reprezenta ca novități unele din piezele cele mai renumite.

Abonații, o căror abonament ex-piră cu sfârșitul lui Aug. c. al. nostru, sunt rugați a și-l înoi, căci altcum li-se va opri foaia. Abonamentul să poate face și pe 4 luni (1 Sept.—1 Ian.) cu prețul 1 cor. 60 bani.

Nenorocire de tren. La stațiunea Veljko Târgoviște (Croația) un tren de persoane a deraiat (a ieșit de pe șine). Doi călători au fost omorâți și 19 răniți.

Londra. Asupra uriașei capitale a An-gliei foaia »Westminster Gazette« publică următoarele date interesante:

După numărarea din urmă ar fi de 6 milioane și jumătate populația Londrei, care în fiecare an crește cu câte 80,000 locuitori; la fiecare trei minute e câte o naștere și la fiecare cinci minute moare câte un om.

Sunt apoi în Londra mai mulți Evrei decât în Palestina, mai mulți Scotieni decât în Edimburg, mai mulți Irlandezi decât în Belfast și mai mulți catolici decât la Roma.

Apoi 30% dintre locuitorii săi sunt cu desăvârșire lipsiți de cele trebuitoare pentru trai, adecă tot al treilea locuitor n'are ce mânca, iar registrele poliției au în scris numele a 220,000 criminali (ucigaș, hoți etc.) de meserie.

În fiecare an se mistuie în Londra 400,000 de boi; 1,500,000 berbeci, 8 milioane de pești și 500 milioane litri de bere etc.

În panorama imperială din Sibiu, Pi-ața mare, Nr. 9 (lângă palatul Brukenthal) să va vedea săptămâna viitoare 7—13 Sept.: Urcări și sport de acățărare pe munții saxonici.

Să poate căpăta în tot locuri

Kalodont

9 25—41 a lui Sarg

oremă de dinți neînnoțurat de lipsă, păstrează dinții curați, albi și sănătoși.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

Lupoia. Chiar cum e, nu să poate, dar vom face ceva din ea. Mai trimite, dacă ai ceva.

H. I. în Velch. În nr. trecut a fost prea târziu. Vine în nrul acesta.

Pip. Mulțumite.

Proprietar, editor și redactor responsabil

Silvestru Moldovan

Tiparul »Tipografiei« Henric Meltzer.

NOXIN

Cea mai bună
Cremă
pentru ghetete.

NOXIN

Cu patent
Chelle.

Să capătă în toate prăvăliile mai mari
The „NOXIN” Co,

Londra:

E. C. 57 Chiswell Street

Wiena XVIII. r.:

Willy Weingartner
Simper Strasse 13.
Telefon 22149.

Paris: 57 25—50
125. Rue Montmartre.

Budapesta, VI.:
Brüder Hochsinger.

500 Coroane

plătește celui-ce ar mai
căpăta vre-odată durere
de dinți ori îi va mirosi gura după-
ce va folosi apa
de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 80 fil. Ed. Bar-
tilla-Winkler Viena 19/1. Sommergasse 1. In Sibiu:
In farmaciile: în Piața mare 10; în Piața mică 27;
strada Cismădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița
Ocnei 2; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Gușteritei
și str. Cismădiei. In Bistrița: farmacia lui Herbert.
Sebeșul-săseș: farmacia Lederhilger; Sighisoara:
farmacia lui Ligner.

Să se ceară pretotindena apriat apa de dinți
a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine
plătite. La locurile unde nu să poate căpăta, trimite
7 sticle cu 5 cor. 80 fil. franco. 11 18—

Nr. 771/1908 com.

184 1—1

Publicațiune.

Comuna Ilimbav esarendează pe calea
licitațiunei publice ce să va ținea în 11 Sep-
temvre st. n. la 2 ore p. m. în cancelaria
comunală dreptul de pășunit pentru 400 capete
de oi pe intervalul din 15 Septemvrie a. c. până
la finea lunei Februarie 1909.

Prețul strigării e 400 cor. Condițiunile
de licitare să pot privi ori când în cancelaria
comunală.

Ilimbav în 30 August 1908

Primăria comunală:

Ioan Popa m. p. Procopiu Marin m. p.
primariu. not. com.

Școalele de muzică Kaiser

VIENA. Anul școlastic al 35-lea.

Școală de operă și instrumentală

Cântare, pian, orgă, toate instrumentele cu arcuș
și de suflat.

Școală de teorie

toate specialitățile teoretice, istoria muzicii, peda-
gogia și metodică.

Curs pentru examenul de stat,

pentru pian, orgă, violină, cântări și specialitățile
laterale. Până acum au fost aprobați de stat 215
candidați de-ai Institutului. Primire și la specialitățile
singuratic.

Curs de capelmaistru

pentru pregătirea de capelmaistri pentru concert și
teatru. Candidaților li să ofere ocazie la exerciții
săptămânale în dirijarea de orchestră și cor. După
absolvare să oartă grije de angajament.

Secția pentru instrucția teor.-epistolară.

Curs ferial (15 Iulie — 10 Septemvrie).

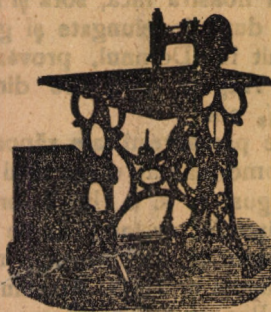
Frecvența anuală a elevilor: 350 de elevi din țară și
străinătate. — Prospekte gratis și franco prin cance-
laria institutului, Viena VII/1, Zieglergasse 29.

176 1—3

Gustav Dürr

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu, Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat
cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite
din fabrici străine și indigene pe lângă un preț
foarte moderat. 15 30—

Cu specialități se recomandă mașinile de cusut

Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate scareturile mașinilor de cusut de ori-ce
fel precum ace, eurele, oleiuri fine și altele se află
întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce
fel sînt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru
fiecare mașină nouă de cusut sumpărată dela mine dau 5 ani garanție

Magazin de confecțiune de rangul prim

R. GRÜNBERGER

SIBIU, Piața mare Nr. 3, 4, 5 în palatul bănoii Bodenkredit.

Binevoiti a fi atenți la firmă căci lucrați numai în in-
teresul Dv., dacă Vă faceți cumpărările de la mine.

Vestmintele mele substituie pe deplin cele făcute după măsură.

Atelier propriu

secție separată pentru dame și separată pentru domni.

Prețuri strict fixe.

In confecțiunea de dame țin în magazin bluze, jupoane, rochii și spe-
cialități în halne de băleți.

Mare asortiment.

Rog a cerceta, fără a fi silit cineva să cumpere, magazinul meu de mantale
pentru serate și antreuri de bal.

Cu distinsă stimă

R. Grünberger.

8 27—

Lemne ieftine de foc

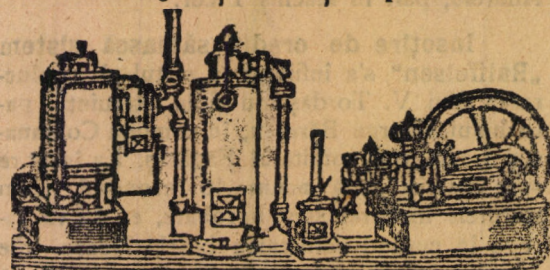
uscate picături dela parchet de stejar, per
kbn. pus în curte 4 Cor, 50 bani, tostene de
stejar de 2 m., 3 m., 4 m. să află în depozit.

Comande să fa: în Sibiu Salzgasse 35
sau în Vestem la joagăr.

171 3—3

Ioan G. Bozdocu.

Cea mai mare garanță! Condiții de plată favorabile!

Pabrica de
motoare = A.-G. DRESDNER

una din cele mai vechi și mai mari
fabrică de motoare

cele mai perfecte
durabile
precize și sigure
care funcționează
cele mai ieftine de mânat

Motoare și locomobile

de gas sugativ
de benzin
de gaz
de uleu orud
de acetylen

Reprezentanța generală și depozit:

GELLÉRT IGNÁ CZ és Társa
Budapesta, Terézkörut 41. — Telefon Nr. 12—61.
125 12—20

De aci încolo să capătă la firma

AND. RIEGER, Sibiu

afară de multele materialuri de edificat și

Portland de Boocsin
și Roman-Cement.

!! Prețul e moderat !!

148 7—10

Cheag natural în formă de
praf.

Important

pentru fabricarea de caș.
Cheagul natural al D-ului
Blumenthal în formă de praf,
este cel mai bun și mai
ieftin mijloc pentru încheagarea laptelui, che-
mice curat, întrece mult toate mijloacele de
încheagare de până acum.

Acest cheag este preparat din cei mai
buni culici de vitei. El este absolut liber de
fetide, colorante sau mucoase provenind din
culici; de acide sau alte substanțe întrebui-
nătate prin conservarea cheagului obicinuit.

Prin această curățenie absolută, recuno-
scută de fabricanții cei mai competenți în brân-
zături, cheagul natural nu împiedică de loc
fermentanțiunea normală a brânzei, îi dă o tăie-
tură foarte fină, evită umflarea și prin îndepărta-
rea mîi perfectă a zărului produsul e mai bun.

O încercare ne convinge.

Singura vânzare de cheag natural de-al lui
Dr. Blumenthal pentru fabricarea de caș, pentru

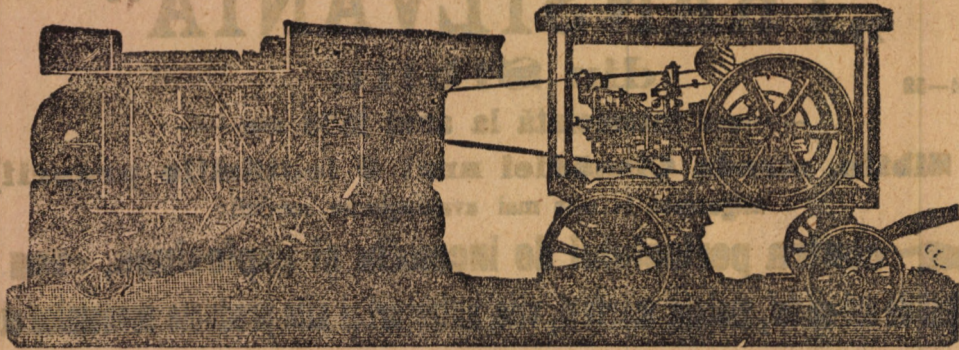
Galiția, Bucovina și Ardeal la
M. LINDEMANN, agentură
Storozynetz (Bucovina).

Dose pe probă gratis și franco rog să se
cere dela 97 17—20

M. Lindemann, Storozynetz (Bucovina).

Osers și Bauer fabrică exclusiv de motoare

Budapesta, VI., Podmaniczky utca 18, — Viena XX. Dresdner strasse 81-83.

85 24-52

Locomobile cu benzin

Motoare ou benzin.

Motoare cu gaz sugativ.

Forța de mână cea mai ieftină din prezent! Spese de mână pe oară, după puterea de cal 2-3 fill. Mai multe sute de aranjamente în mână! Condiții de plată favorabile! Fabricațiune solidă, de primul rang! Cu prețurant și preliminar de spese servim gratis.

In timpul din urmă am furnizat mașini următorilor:

Schloz Ioan & soți, Sas-Veseuş 8 HP aranjam. de imbl. Pap János, Iháros-Berény 8 HP aranjam. de imbl. Nagy I. Pavel, Boglár 6 HP aranjam. de imbl. Takács Imre, propriet. de moară, Pásztó 75 HP aranjam. de imbl. Stenger Vilhelm, propriet. de moară, Topolovețul mare 50 HP aranjam. de imbl. Rosmann Samoil propriet. de moară, Mociu (com. Cluj.) 40 HP aranj. m. de imbl. și în alte numeroase domenii.

ANUNȚ.

„POPORUL“ institut de credit și casă de schimb, soc. pe acții în Săliște.

Cumpără și vinde tot felul de bani străini după cursul zilei.

Acoardă împrumuturi de ori-ce soi cu procentul net de 6½—8.

Taxe, cum sunt: provizionii etc. nu să încasează.

Primește depuneri spre fructificare, după cari institutul plătește darea.

Interesele se compută din ziua următoare depunerii, până în ziua premergătoare ridicării.

188 1—

DIRECTIUNEA.

Singur veritabil este numai BALZAMUL LUI THIERRY

cu călugărița verde, ca marcă de scutire. Expediția cea mai puțină 12/2 sau 6/1 sau o sticlă de familie, de voiaj, special-patent Cor. 5.— Pachetarea liberă.

..... ALIFIA CENTIFOLIA A LUI THIERRY. ....

Cea mai puțină expedare 2 doze Cor. 3 60.

Cele mai bune leacuri de casă contra durerilor de stomach arsuri, zgârciturilor, tusei, durerilor de piept, contra aprinderilor organelor interne, podagrei, durerilor de membre, ranelor de tot soiul, contra boalei uscate, absceselor, umflăturilor, rănilor de ori-ce soi etc.

Să ne adresăm la Farmacia-îngerului protector

A. THIERRY în PREGRADA I. ROHITSCH.

Depou pentru Budapesta la farmacistul Iosif Török, I. & Dr. Leo Eger și L. Vértes în Lugoj. 90 21—83

Paturi de fer și alamă,

ce să pot compune,

ca paturi-schier și paturi-dulap, paturi pentru copii, dulapuri de noapte, acățătoare de haine și mese de spălat în asortiment bogat. Servisuri emalate de spălat în garnitură dela 5 până 45 Cor.

Mașini de călcat rufe

cu placă de marmură, pentru institute mai mari de spălat și călcat. Suluri pentru rufe și mașini-Wring de rufe (pentru stors). Aca-returi pentru casă și culină, ca lampe, termometre, cumpene pentru culină, mașine pentru culină, mașine pentru economia casnică, de unt, fierbătoare repede, frigătoare de gaz cu petroleu și spirt, mașine de spălat etc.

CAROL F. JICKELI, Sibiu și Alba-Iulia.

2 35—52

Cost și Cvartir.

La o păreche tinăra Nemți, cari vorbesc limba română și maghiară să primesc fetițe din case mai bune în cost și cvartir cu toată îngrijirea. Odaie frumoasă și uscată în etaj.

173 3—3

K. ZINK Sibiu
Rosmaringasse Nr. 3.

Fân de vânzare,

fân bun, pentru vite cornute să aită în Cincumare (Nagycsinik) comitatul Tárnavai-mari, 35—40 mii kgr. (40—50 care) cu preț convenabil a să adresa la: 174 2—3

Dumitru D. Toma

Dobârca, p. u. Miercurea (Erdélyszerdahely).

Anunț.

Primesc în prăvălia mea (de Coloniale, manufactură și ferărie) un bălat din familie bună, cu 1 sau 2 clase gimn. sau reale.

Nicolae Răchitan

Săsciori (Szászcsor) comit. Sibiu.

175 2—3

Bust frumos

in două luni prin

pilulele orientale,

singurele cari desvoltă, întăresc, restaurează pieptul și dau bustului femeiesc o plenitudine grațioasă, fără a strica sănătății. Garantat libere de arsenic. Recunoscute de somitățile medicale. Discreție absolută. Șatula, cu instrucție de folosire, Cor.

140 8—26

6.40 franco.

I. Rathie, farmacist Paris.

Depozit: Budapesta, Iosif de Török farmacist, Király utca 12.

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în realitate adevărat că în vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și sucru trupești sunt atrofiate și cari în urma ușurinței din tinerete și prin deprinderi rele și-au sdruncinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ca acestei stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cineva care să dea tinerimei deslușiri bine-voitoare, sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, — trebuie să fie cineva căruia oamenii să-și încredințeze fără teamă, fără șifală și cu încredere năcazurile lor secrete. Dar nu e în deajuns însă a destăinui aceste năcazuri ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștiencios, care știe să dea asupra vieții sfaturi bune sexuale și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual există, atunci apoi va înceta existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreață și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al Dr.ului PALOCZ, medic de spital, specialist (Budapesta VII, Rákóczi-ut. 10), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori-cine (atât băr, bații cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale, unde sângele și sucruile trupești ale bolnavului să curăță, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se eliberează de materiile de boală, chinurile sufletești i-se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr. PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metoda lui proprie de vindecare, chiar și cazurile cele mai negre, ranele sifilitice, boalele de țevă, beșică, nervi și șira spinării, încetările de confuzie a minții, urmările onaniei și ale sifilisului, erecțiunile de spaimă, slăbirea putere, bărbătești (impotență), vătămurile, boalele de sânge de piele și toate boalele organelor sexuale femești. Pentru femei e sală de așteptare separată și exire separată. În ceace privește cura, depărtarea nu este piedecă, căci dacă cineva, din ori ce cauză n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere i se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se alătura numai marca de răspuns.) Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, orie la dorință să retrimite ficăruia. Institutul se îngrijește și de medicamente speciale. Visitele se primesc începând dela 10 ore a. m. și până la 5 orep. (Duminea până la 12 ore a. m.) Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapesta VII, Rákóczi ut. 10. 18 27—

Nr. 654/1908

179 1-2

Publicațiune.

Comuna politică Sibiel în 20 Septembrie st. n. a. c. va da în arândă pe cale de licitațiune publică crîșma comunală, prețul strigării e 700 cor. doritorii de-a licita înainte de începerea licitațiunii au o depune un vadiu de 10% dela prețul strigării.

Condițiunile de licitațiune în orele oficiale să pot privi în cancelaria comunală. Sibiel August 1908

Primăria comunală

Hațegan
notar.I. Popescu
primar.

Nr. 776/1908

177 1-2

Publicațiune.

Comuna politică Vale dă în arândă pe calea licitațiunii publice în 13 Septembrie 1908 la 2 oare p. m. crîșma comunală împreună cu pavilionul de jos cu prețul strigării de 700 cor., și moara de apă cu 2 roate cu prețul strigării de 1100 cor. Vadiu 10% — pe 3 ani începând din 1 jan, 1909.

Condițiunile referitoare să pot vedea în cancelăria comunală.

Primăria comunală

Ioan Tipurița

Sabin Sam
notar.

Nr. 655/1908

178 1-2

ANUNT

Comuna Sibiel u. p. Sălăște are o casă pentru covaci și rotariu de închiriat, care să licitează în 27 Septembrie a. c. pe timp de 3—5 ani.

Primăria comunală

Inscriptii școlare

pe table de tinichea negre, scris cu alb, ungurește și românește pregătește, cu prețul de 5 cor. sau după comandă. 180 1-2

Camil Vlad în Mag

p. u. Szelistye (Szeben m.)

La espoziția de vite

din Șura-mare, ce să arenjează acum Duminică, în 6 Septembrie n. c. Ioan Miha din Șura-mare, Nr. 82 are spus și de vânzare un taur, foarte frumos, de 2¹/₂ ani, cu certificat. Publicul dela espoziție îl poate vedea. 181 1-1

Boltă de închiriat.

Cu 1 Octombrie n. 1908 să află de închiriat o boltă în Tălmăcel, comună românească, foarte bogată și cinstită (1700 suflete). Boltă să află în centrul comunei, foarte cercetată și are 3 încăperi, grajd, șop, pivniță, 2 magazii, culină, grădină și altele. Boltă e provăzută cu tot aranjamentul (edecurile) trebuincios la negoț, toate în stare bună. Doritorii să se adreseze la

Toma Tirsia, proprietar

în Tălmăcel (Kistalmács, u. p. Nagytalmács, com. Sibiu). 182 1-3

Țigle de coperiș

prima, să află în depozit de vânzare în țigăria mea, Veștem, sau trimisă cu vagonul unde să pofteste.

170 3-3

Ioan G. Bozdocu

Orologiu împreună cu lanț

numai pentru Cor. 2.—

Din pricina vânzării unei mari cantități de oroloage trimite casa de export șlesiană: un escelent orologiu-Anker de precizie aurit, cu mers de 36 oare, împreună cu un lanț frumos, numai pentru 2 Cor. și cu garanță pe 3 ani în scris. Cumpărând 3 es. numai Cor. 5.50. Expediție cu rambursă prin

Casa de export prus.-șlesiană 28 5—

A. GELB, Cracovia Nr. 4.

NB. Pentru-ce nu convine banii retour.

Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

10 34—52

— Intemeiată la anul 1868 —

în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii), asigură în cele mai avantajoase condiții:

— contra pericolului de incendiu și exploziune, —
edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

— asupra vieții omului —

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termen fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

— Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului. —

Valori asigurate contra incendiului: † Capitale asigurate asupra vieții: †
95,816.412 coroane. † 9,882.454 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4,484.278.83 c. pentru capitale asig pe viață 4,028.113.12 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiunea în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etajiu I., curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

Pentru

Dame

este neîncurajat de lipsă!

Cel mai bun mijloc cosmetic pentru frumsețe.

CREMA MARGIT a lui Földes

depărtează deja după câteva zile pistrii, petele de ficat, bubite, miteseri și alte necurătenii ale pielii. Netezește crețele și schimbă ca prin farmec fața în albă, vioaie și tinerească. Prețul unui mic borcanel C. 1.— a unui mare C. 2.— Articli speciali de toaletă: Poudre-Margit C. 1.20, Săpun-Margit 70 fl., Pasta-Margit de dinți C. 1.— Apă-Margit pentru față C. 1.—

Per postă espedează cu rambursă sau trimițând banii înainte producătorul

CLEMENTE de FÖLDES, farmacist în ARAD.

Depozit principal în Sibiu în farmaciile: Fabriciu Guido, Meltzer Gustav, fabr. de săpun, Meltzer Parfumerie, Molnar I. C., Morscher Carol, drog., Carol Müller, Rumlér Edmund. In Agnita: Pissel și Schmidt, Fröhlich W. In Alba-Iulia: A. W. Lingner.

129 A 7—10

Neîntrecut și cu
efect miraculos.Să ne ferim
de imitații!**Aviz de prăvălie.**

Subscriși ne luăm voie a face cunoscut onor. noștri mușterii și p. t. public orășnesc și dela țară, că în localul de comerț Piața-mică Nr. 31, mai înainte proprietatea firmei Franz Jahn Söhne, (Cocoșu roșu) am deschis o

Boltă specială

de făină, produse dela țară, articli de aluat de-ai lui Uhl și de Budweiss, urez, fructe păstăioase, fructe sudice, aromate, cacao de-al lui Koestlin și bisquit, miere și toate celelalte mijloace necesare pentru pregătirea prăjiturilor.

Noi ne vom da silința a mulțumii pe onor. noștri mușterii cu articli buni și cu prețuri moderate.

Filiala noastră pentru făină, pâne și fructe păstăioase, Piața mică Nr. 25 colțul dela treptele Fingerling, continuăm a o ținea pe mai departe.

Sibiu, în August 1908.

162 4—

Carl & I. Spengler.